HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

9 iunie 2009 *

În cauza C-480/06,

având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 226 CE, introdusă la 24 noiembrie 2006,

Comisia Comunităților Europene, reprezentată de domnii X. Lewis și B. Schima, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamantă,

împotriva

Republicii Federale Germania, reprezentată de domnul M. Lumma și de doamna C. Schulze-Bahr, în calitate de agenți, asistați de C. von Donat, Rechtsanwalt,

pârâtă,

* Limba de procedură: germana.

susținută de:

Regatul Țărilor de Jos, reprezentat de doamna C. M. Wissels și de domnul Y. de Vries, în calitate de agenți,

Republica Finlanda, reprezentată de domnul J. Heliskoski, în calitate de agent,

interveniente,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnii P. Jann, C. W. A. Timmermans, K. Lenaerts și J.-C. Bonichot (raportor), președinți de cameră, domnii A. Borg Barthet, J. Malenovský, J. Klučka și U. Lõhmus, judecători,

avocat general: domnul J. Mazák,
grefier: domnul B. Fülöp, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 11 noiembrie 2008,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 19 februarie 2009,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea introductivă, Comisia Comunităților Europene solicită Curții să constate că, întrucât Landkreise (circumscripții administrative) din Rotenburg (Wümme), din Harburg, din Soltau-Fallingbostel și din Stade au încheiat un contract de achiziții privind eliminarea deșeurilor în mod direct cu serviciile de întreținere a drumurilor publice ale orașului Hamburg fără ca acest contract de achiziții de servicii să fi făcut obiectul unei cereri de ofertă în cadrul unei proceduri formale la nivelul Comunității Europene, Republica Federală Germania nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul dispozițiilor articolului 8 coroborate cu cele ale titlurilor III-VI din Directiva 92/50/CEE a Consiliului din 18 iunie 1992 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de servicii (JO L 209, p. 1, Ediție specială, 06/vol. 2, p. 50).

Cadrul juridic

Dreptul comunitar

2 Articolul 1 din Directiva 92/50 prevede:

„În sensul prezentei directive:

(a) «Contractele de achiziții publice de servicii» sunt contracte cu titlu oneros, încheiate în scris între un prestator de servicii și o autoritate contractantă […]

(b) sunt considerate «autorități contractante» statul, colectivitățile teritoriale, organismele de drept public, asociațiile formate din una sau mai multe din aceste colectivități sau unul sau mai multe organisme de drept public.

«Organism de drept public» înseamnă orice organism:

— constituit pentru a îndeplini în mod expres cerințe de interes general, de altă natură decât industrial sau comercial;

— care are personalitate juridică și

— a cărui activitate este finanțată în cea mai mare parte de stat, de colectivitățile teritoriale sau de alte organisme de drept public sau a cărui gestionare face obiectul controlului acestora din urmă sau al cărui consiliu de administrare, de conducere sau de supraveghere este alcătuit din membri desemnați în proporție de peste 50 % de către stat, de colectivitățile teritoriale sau de alte organisme de drept public.

[…]

(c) «prestator de servicii» înseamnă orice persoană fizică sau juridică, inclusiv un organism public, care prezintă pe piață o ofertă de servicii. Prestatorul de servicii care a depus o ofertă se numește «ofertant». Cel care a solicitat o invitație de participare la o licitație restrânsă sau prin negociere se numește «candidat» […]" [traducere neoficială]

3 Potrivit articolului 11 alineatul (3) litera (b) din Directiva 92/50:

„Autoritățile contractante pot atribui contractele de achiziții publice printr-o procedură de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare în următoarele cazuri:

[…]

(b) pentru servicii a căror executare, din motive tehnice, artistice sau referitoare la protecția drepturilor de exclusivitate, nu poate fi atribuită decât unui anumit prestator." [traducere neoficială]

Situația de fapt și procedura precontencioasă

4 Patru Landkreise din Saxonia Inferioară, și anume cele din Rotenburg (Wümme), din Harburg, din Soltau-Fallingbostel și din Stade, au încheiat la 18 decembrie 1995 cu serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg un contract privind eliminarea deșeurilor acestora în noua instalație de valorificare termică din Rugenberger Damm, cu o capacitate de 320 000 de tone, destinată producerii de electricitate și de căldură, a cărei construcție trebuie încheiată la 15 aprilie 1999.

5 Prin intermediul acestui contract, serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg rezervă o capacitate de 120 000 de tone celor patru Landkreise în cauză, pentru un preț calculat potrivit aceleiași formule pentru fiecare dintre părțile interesate. Acest preț este plătit operatorului instalației, cocontractant al serviciilor de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg, prin intermediul acestor servicii de întreținere. Durata contractului este de 20 de ani. Părțile au convenit asupra deschiderii de negocieri cel târziu la 5 ani înaintea încetării contractului pentru a decide cu privire la prelungirea acestuia.

6 Contractul în cauză a fost încheiat direct între cele patru Landkreise și serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg, fără aplicarea procedurii de cerere de ofertă prevăzută de Directiva 92/50.

7 Printr-o scrisoare de punere în întârziere expediată la 30 martie 2004, conform articolului 226 primul paragraf CE, Comisia a semnalat autorităților germane că, prin încheierea directă a unui contract privind eliminarea deșeurilor, fără a recurge la procedura de contracte de achiziții sau la o procedură de atribuire la nivel european, Republica Federală Germania a încălcat dispozițiile coroborate ale articolului 8 și ale titlurilor III-VI din Directiva 92/50.

8 Printr-o scrisoare din 30 iunie 2004 adresată Comisiei, Republica Federală Germania a arătat că respectivul contract finalizează un acord privind executarea în comun a unei

misiuni de serviciu public care revine Landkreise în cauză și orașului Hamburg. Acest stat membru a explicat că operațiunea de cooperare comunală în cauză, având ca obiect o activitate desfășurată în sfera de activitate a statului, nu afectează piața și nu intră în domeniul de aplicare al dreptului contractelor de achiziții publice.

9 Considerând, în pofida acestor explicații, că Landkreise în cauză constituie autorități contractante publice, că acel contract privind eliminarea deșeurilor reprezintă un contract de servicii cu titlu oneros, încheiat în scris, care depășește pragul stabilit pentru aplicarea Directivei 92/50 și că, prin urmare, intră în domeniul de aplicare al acestei directive, Comisia a adresat la 22 decembrie 2004 un aviz motivat Republicii Federale Germania, conform articolului 226 primul paragraf CE.

10 Printr-o scrisoare din 25 aprilie 2005, Republica Federală Germania a menținut argumentația invocată anterior.

11 Considerând că aceste argumente nu permit infirmarea obiecțiilor formulate în avizul motivat, Comisia a decis, în temeiul articolului 226 al doilea paragraf CE, să introducă prezenta acțiune.

Cu privire la acțiune

Argumentele părților

12 Comisia arată, în primul rând, că Landkreise în cauză trebuie considerate autorități contractante în sensul Directivei 92/50 și că acel contract este un contract cu titlu

oneros, încheiat în scris și care depășește pragul stabilit pentru aplicarea acestei directive. În plus, eliminarea deșeurilor ar fi o activitate calificată drept „serviciu" în sensul categoriei 16 prevăzute în anexa I A la respectiva directivă.

13 La rândul său, Republica Federală Germania consideră că respectivul contract reprezintă rezultatul unei operațiuni interne a administrației și că, prin urmare, acesta nu intră în domeniul de aplicare al Directivei 92/50.

14 În opinia acestui stat membru, trebuie să se considere că părțile cocontractante în cauză își furnizează asistență administrativă în îndeplinirea unei misiuni de serviciu public. În acest sens, serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg ar putea fi considerate nu un prestator de servicii care acționează în schimbul plății unei remunerații, ci un organism de drept public responsabil cu eliminarea deșeurilor care oferă asistență administrativă unor colectivități publice învecinate în schimbul rambursării costurilor sale de funcționare.

15 În această privință, Regatul Țărilor de Jos, precum Republica Federală Germania, se întemeiază pe punctele 16 și 17 din Hotărârea din 3 octombrie 2000, University of Cambridge (C-380/98, Rec., p. I-8035), pentru a deduce că noțiunea „prestare de servicii" trebuie înțeleasă ca vizând exclusiv prestările de servicii care pot fi oferite pe piață de operatori în anumite condiții determinate.

16 Or, în opinia acestor două state membre, conținutul contractului în cauză ar depăși ceea ce prevede un „contract de achiziții de servicii" în sensul Directivei 92/50, întrucât impune ca Landkreise în cauză, în schimbul tratării deșeurilor în instalația din Rugenberger Damm, să pună la dispoziția serviciilor de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg, la un tarif convenit, capacitățile de depozitare a deșeurilor pe care nu le folosesc, în vederea atenuării lipsei capacităților de depozitare cu care este confruntat orașul Hamburg.

17 Republica Federală Germania subliniază de asemenea că acest raport juridic este calificat în preambulul contractului respectiv drept „acord de cooperare regională în vederea eliminării deșeurilor". Acesta ar permite instituirea unei cooperări între părțile contractante care, în caz de necesitate, și-ar acorda asistență în cadrul executării obligației lor legale de eliminare a deșeurilor și care, astfel, ar îndeplini în comun această misiune în regiunea respectivă. S-ar prevedea astfel că, în anumite circumstanțe, Landkreise în cauză se angajează să reducă, pentru o durată determinată, cantitatea de deșeuri livrate în caz de funcționare necorespunzătoare a instalației de tratare. Acestea ar accepta astfel să își restrângă dreptul la executarea contractului.

18 În opinia Comisiei, nu se poate considera că serviciile furnizate în speță constituie asistență administrativă în măsura în care serviciile de întreținere a drumurilor publice nu își desfășoară activitatea în temeiul unei legi sau al altor acte unilaterale, ci în temeiul unui contract.

19 Comisia adaugă că singurele excepții permise la aplicarea directivelor privind dreptul contractelor de achiziții publice sunt cele menționate limitativ și în mod expres de acestea [a se vedea Hotărârea din 18 noiembrie 1999, Teckal, C-107/98, Rec., p. I-8121, punctul 43, în legătură cu Directiva 93/36/CEE a Consiliului din 14 iunie 1993 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de bunuri (JO L 199, p. 1)]. În opinia acesteia, în cadrul Hotărârii din 13 ianuarie 2005, Comisia/Spania (C-84/03, Rec., p. I-139, punctele 38-40), Curtea a confirmat supunerea contractelor de cooperare orizontală încheiate de colectivități teritoriale, precum cel din speță, dreptului contractelor de achiziții publice.

20 Republica Federală Germania contestă această interpretare a Hotărârii Comisia/Spania, citată anterior, considerând că, în cauza în care s-a pronunțat această hotărâre, Curtea nu a hotărât în mod expres că toate acordurile încheiate între organisme administrative intră în domeniul de aplicare al dreptului contractelor de achiziții publice, ci doar a reproșat Regatului Spaniei o excludere generală din domeniul de aplicare al acestui drept a acordurilor încheiate între organisme de drept public.

21 Comisia exclude, în al doilea rând, posibilitatea ca Republica Federală Germania să se prevaleze de excepția „in house", potrivit căreia nu intră în domeniul de aplicare al directivelor în materie de atribuire a contractelor de achiziții publice contractele atribuite de o autoritate contractantă atunci când, pe de o parte, entitatea publică exercită asupra cocontractantului său, persoană juridică distinctă de aceasta, un control similar celui pe care îl exercită asupra propriilor servicii și, pe de altă parte, în măsura în care această persoană realizează esențialul activității sale cu entitatea publică (a se vedea în acest sens Hotărârea Teckal, citată anterior, punctele 49 și 50). În opinia Comisiei, condiția referitoare la existența unui astfel de control lipsește în speță, întrucât niciuna dintre autoritățile contractante în cauză nu exercită o putere asupra gestionării serviciilor de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg.

22 Republica Federală Germania consideră, dimpotrivă, că, în cadrul regiunii metropolei Hamburg, cerința referitoare la intensitatea controlului exercitat, care trebuie măsurată în raport cu interesul public (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 ianuarie 2005, Stadt Halle și RPL Lochau, C-26/03, Rec., p. I-1, punctul 50), este îndeplinită întrucât organele administrative în cauză exercită unul asupra celuilalt un control reciproc. O divergență în raport cu obiectivele definite în comun ar determina o încetare a cooperării în ansamblul său. Or, principiul reciprocității ar implica faptul că serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg precum Landkreise în cauză au interesul menținerii unei astfel de cooperări și, prin urmare, al respectării obiectivelor definite în comun.

23 Regatul Țărilor de Jos, întemeindu-se pe Hotărârea din 19 aprilie 2007, Asemfo (C-295/05, Rep., p. I-2999), consideră că cerința referitoare la intensitatea controlului exercitat poate fi îndeplinită, deși controlul pe care în exercită entitatea publică în cauză este mai limitat decât cel exercitat asupra propriilor servicii. Regatul Țărilor de Jos nu consideră că această condiție implică un control identic. S-ar impune doar un control similar.

24 În opinia Comisiei, această hotărâre nu are ca efect diluarea jurisprudenței rezultate din Hotărârea Teckal, citată anterior. Această hotărâre precizează numai faptul că criteriul privind intensitatea controlului exercitat poate fi îndeplinit și atunci când un cadru juridic specific stabilește o relație de dependență și de subordonare care permite exercitarea unui control similar de către mai multe autorități contractante, situație care nu s-ar regăsi în speță.

25 În al treilea rând, Comisia consideră că Republica Federală Germania nu a adus dovada că, din motive tehnice, numai serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg sunt în măsură să încheie contractul în cauză și, prin urmare, că se putea prevala de derogarea prevăzută la articolul 11 alineatul (3) litera (b) din Directiva 92/50.

26 Republica Federală Germania arată că, dacă s-ar fi realizat o cerere de ofertă, serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg nu ar fi fost în mod necesar în măsură să depună o ofertă întrucât, în anul 1994, acest oraș nu avea o capacitate de valorificare a deșeurilor care să îl încurajeze să ia parte la o astfel de cerere de ofertă. Construcția instalației din Rugenberger Damm ar fi fost prevăzută numai în raport cu nevoile Landkreise în cauză de a-și valorifica deșeurile, nevoie resimțită ulterior, și cu asigurarea că acestea ar utiliza o viitoare centrală.

27 Acest stat membru subliniază de asemenea că respectivele Landkreise aveau asigurarea punerii în funcțiune, într-un termen previzibil, a instalației proiectate de serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg, asigurare pe care niciun alt ofertant nu ar fi putut să o ofere.

28 În al patrulea rând, Comisia respinge argumentația Republicii Federale Germania potrivit căreia aplicarea Directivei 92/50 trebuie înlăturată, în temeiul articolului 86 alineatul (2) CE, atunci când, precum în speță, aceasta împiedică realizarea de către organisme publice a misiunii de eliminare a deșeurilor care le-a fost atribuită.

29 Republica Federală Germania consideră de fapt că interpretarea Directivei 92/50 făcută de Comisie ar determina, pe de o parte, imposibilitatea Landkreise în cauză de a însărcina serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg cu eliminarea deșeurilor, care constituie o misiune de interes general la nivel comunitar, și constrângerea acestora de a conferi această misiune operatorului care furnizează oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, fără nicio garanție pentru

executarea serviciului public în mod satisfăcător și durabil, și, pe de altă parte, utilizarea în mod nerentabil a capacităților noii centrale.

30 Acest stat membru amintește că, în lipsa încheierii contractului în litigiu, niciuna dintre părți nu ar fi fost în măsură să își îndeplinească misiunea publică. În special, orașul Hamburg nu ar fi putut începe construcția unei instalații dotate cu supracapacități, încercând ulterior, fără nicio asigurare în privința rezultatului, să vândă pe piață, din motive economice, capacitățile neutilizate.

Aprecierea Curții

31 În prealabil, trebuie amintit că acțiunea Comisiei privește singurul contract încheiat între serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg și patru Landkreise vecine, menit să asigure caracterul reciproc al tratării deșeurilor, și nu contractul prin care trebuie stabilite relațiile dintre serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg și operatorul instalației de tratare a deșeurilor din Rugenberger Damm.

32 Potrivit articolului 1 litera (a) din Directiva 92/50, contractele de achiziții publice de servicii sunt contracte cu titlu oneros, încheiate în scris între un prestator de servicii și una dintre autoritățile contractante enumerate la articolul 1 litera (b) din această directivă, printre care figurează colectivitățile teritoriale, precum Landkreise în cauză în prezenta acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor.

33 Potrivit articolului 1 litera (c) din aceeași directivă, cocontractantul prestator de servicii poate fi „orice persoană fizică sau juridică, inclusiv un organism public". Astfel, împrejurarea că prestatorul de servicii este o entitate publică distinctă de beneficiarul serviciilor nu se opune aplicării Directivei 92/50 (a se vedea în acest sens Hotărârea

Comisia/Spania, citată anterior, punctul 40, în legătură cu un contract de achiziții publice de bunuri și de lucrări).

34 Din jurisprudența Curții reiese totuși că cererea de ofertă nu este obligatorie în ipoteza în care autoritatea publică, care este o autoritate contractantă, exercită asupra entității distincte în cauză un control similar celui pe care îl exercită asupra propriilor servicii, cu condiția ca această entitate să realizeze cu autoritatea publică sau cu alte colectivități teritoriale care o dețin esențialul activității sale (a se vedea în acest sens Hotărârile citate anterior Teckal, punctul 50, și Stadt Halle și RPL Lochau, punctul 49).

35 De asemenea, Curtea a hotărât, în ceea ce privește atribuirea de către o comună a unei delegări de serviciu public unei societăți cooperative intercomunale al cărei obiect este exclusiv prestarea de servicii pentru comunele afiliate, că aceasta putea avea loc fără cerere de ofertă întrucât a considerat că, în pofida aspectelor autonome ale gestionării acestei cooperative de către consiliul său de administrație, comunele afiliate trebuie privite ca exercitând controlul împreună (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 noiembrie 2008, Coditel Brabant, C-324/07, Rep., p. I-8457, punctul 41).

36 Cu toate acestea, în speță, este cert că cele patru Lankreise în cauză nu exercită niciun control care ar putea fi calificat drept similar celui pe care acestea îl exercită asupra propriilor servicii, fie asupra cocontractantului lor, și anume serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg, fie asupra operatorului instalației termice din Rugenberger Damm, care este o societate al cărei capital este constituit parțial din fonduri private.

37 Totuși trebuie arătat că contractul în litigiu instituie o cooperare între colectivitățile locale având ca obiect asigurarea punerii în aplicare a unei misiuni de serviciu public care este comună acestora, și anume eliminarea deșeurilor. Trebuie amintit că această misiune ține de punerea în aplicare a Directivei 75/442/CEE a Consiliului din 15 iulie 1975 privind deșeurile (JO L 194, p. 39), care obligă statele membre să stabilească

planuri de gestionare a deșeurilor, prevăzând în special „măsuri corespunzătoare pentru a încuraja raționalizarea colectării, sortării și tratării deșeurilor", una dintre cele mai importante măsuri fiind, în temeiul Directivei 91/156/CEE a Consiliului din 18 martie 1991, care modifică articolul 5 alineatul (2) din Directiva 75/442 (JO L 78, p. 32), tratarea deșeurilor într-o instalație cât mai apropiată posibil.

38 În plus, este cert că contractul încheiat între serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg și Landkreise în cauză trebuie analizat ca fiind rezultatul unui demers de cooperare intercomunală între părțile la acesta și că include cerințe adecvate asigurării misiunii de eliminare a deșeurilor. Astfel, acesta are ca obiectiv să permită orașului Hamburg construirea și exploatarea unei instalații de tratare a deșeurilor în cele mai favorabile condiții economice, datorită aporturilor în deșeuri ale Landkreise vecine, ceea ce permite atingerea unei capacități de 320 000 de tone. Din acest motiv, construcția acestei instalații a fost decisă și realizată numai după acordul celor patru Landkreise în cauză de a utiliza centrala și angajamentul lor corespunzător.

39 Obiectul acestui contract, astfel cum este indicat în mod expres în primele clauze ale acestuia, constă în principal în angajamentul serviciilor de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg de a pune la dispoziția celor patru Landkreise în cauză, în fiecare an, o capacitate de tratare de 120 000 de tone de deșeuri în vederea valorificării termice a acestora în instalația din Rugenberger Damm. Astfel cum se precizează în contract, serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg nu își asumă în niciun caz răspunderea exploatării acestei instalații și nu oferă nicio garanție în această privință. În caz de oprire sau de funcționare necorespunzătoare a instalației, obligațiile acestora se limitează la a oferi capacități de substituție, această obligație fiind însă condiționată în două privințe. Pe de o parte, eliminarea deșeurilor orașului Hamburg trebuie asigurată cu prioritate și, pe de altă parte, trebuie să existe capacități disponibile în alte instalații la care au acces serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg.

40 În schimbul tratării deșeurilor lor în instalația din Rugenberger Damm, astfel cum se descrie la punctul precedent din prezenta hotărâre, cele patru Lankreise în cauză plătesc serviciilor de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg o remunerație anuală al cărei mod de calcul și ale cărei modalități de plată sunt stabilite

prin contract. Capacitățile de livrare și de luare în primire a deșeurilor sunt adoptate, pentru fiecare săptămână, între serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg și un interlocutor desemnat de aceste Landkreise. În plus, din contract reiese că serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg, care dispun față de operatorul instalației respective de un drept la plata unor daune interese, se angajează, în ipoteza în care Lankreise menționate ar suferi un prejudiciu, să apere interesele acestora din urmă în raport cu operatorul, inclusiv, dacă este cazul, pe calea unei acțiuni judecătorești.

41 Contractul în cauză prevede de asemenea anumite angajamente ale colectivităților locale contractante direct în raport cu obiectul serviciului public. Astfel, în timp ce orașul Hamburg asumă majoritatea serviciilor care fac obiectul contractului încheiat între oraș și cele patru Landkreise în cauză, acestea din urmă pun la dispoziția serviciilor de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg capacitățile de depozitare a deșeurilor pe care nu le folosesc, în vederea atenuării lipsei capacităților de depozitare a orașului Hamburg. Acestea se angajează de asemenea să accepte în propriile depozite de deșeuri cantitățile de reziduuri de incinerare nevalorificabile, proporțional cu cantitățile de deșeuri pe care le-au livrat.

42 În plus, potrivit contractului, părțile contractante trebuie, în caz de necesitate, să își acorde asistență în cadrul executării obligației lor legale de eliminare a deșeurilor. Astfel, se prevede în special că în anumite circumstanțe, precum supraîncărcarea punctuală a instalației în cauză, cele patru Landkreise în cauză se angajează să reducă cantitatea de deșeuri livrate și acceptă prin aceasta restrângerea dreptului lor de acces la uzina de incinerare.

43 În sfârșit, furnizarea de servicii de eliminare a deșeurilor determină plata unui preț numai către operatorul instalației. În schimb, potrivit prevederilor contractului în cauză, cooperarea pe care acesta din urmă o instituie între serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg și cele patru Landkreise în cauză nu determină, între aceste entități, alte fluxuri financiare în afara celor corespunzătoare rambursării părții sarcinilor care revin respectivelor Landkreise, dar plătite operatorului de către aceste servicii de întreținere a drumurilor publice.

44 Reiese astfel că contractul în litigiu constituie atât temeiul, cât și cadrul juridic pentru construirea și exploatarea viitoare a unei instalații destinate îndeplinirii unui serviciu public, și anume valorificarea termică a deșeurilor. Contractul menționat a fost încheiat numai de autorități publice, fără participarea vreunei părți private, și nu prevede și nici nu hotărăște în prealabil cu privire la atribuirea eventualelor contracte de achiziții publice necesare pentru construirea și exploatarea instalației de tratare a deșeurilor.

45 Or, Curtea a amintit în special că o autoritate publică poate îndeplini sarcinile de interes public care îi revin prin propriile mijloace, fără a fi obligată să apeleze la entități externe care nu aparțin serviciilor sale, și că poate face acest lucru și în colaborare cu alte autorități publice (a se vedea Hotărârea Coditel Brabant, citată anterior, punctele 48 și 49).

46 De altfel, Comisia a precizat în cadrul ședinței că, dacă respectiva cooperare s-ar fi materializat în crearea unui organism de drept public pe care diferitele colectivități în cauză l-ar fi însărcinat să îndeplinească misiunea de interes general de eliminare a deșeurilor, aceasta ar fi admis că utilizarea centralei de către Landkreise în cauză nu intră sfera reglementării privind contractele de achiziții publice. Comisia consideră însă că, în lipsa unui astfel de organism de cooperare intercomunală, contractul de achiziții de servicii încheiat între serviciile de întreținere a drumurilor publice din orașul Hamburg și Landkreise în cauză ar fi trebuit să facă obiectul unei cereri de ofertă.

47 Cu toate acestea trebuie, pe de o parte, să se arate că dreptul comunitar nu impune în niciun caz autorităților publice să recurgă, pentru asigurarea în comun a misiunilor lor de serviciu public, la o formă juridică specială. Pe de altă parte, o astfel de colaborare între autoritățile publice nu poate afecta obiectivul principal al normelor comunitare în materie de contracte de achiziții publice, și anume libera circulație a serviciilor și deschiderea spre o concurență nedenaturată în toate statele membre, în condițiile în care punerea în aplicare a acestei cooperări este guvernată numai de considerații și de cerințe proprii urmăririi obiectivelor de interes public, iar principiul egalității de tratament al persoanelor interesate, prevăzut de Directiva 92/50, este garantat, astfel încât nicio întreprindere privată nu este plasată într-o situație privilegiată față de concurenții săi (a se vedea în acest sens Hotărârea Stadt Halle și RPL Lochau, citată anterior, punctele 50 și 51).

48 În plus, trebuie constatat că din niciunul dintre elementele dosarului prezentat Curții nu reiese că în prezenta cauză colectivitățile menționate ar fi realizat un artificiu în scopul eludării normelor în materie de contracte de achiziții publice.

49 Având în vedere ansamblul acestor elemente și fără a mai fi necesar să se pronunțe cu privire la celelalte motive de apărare prezentate de Republica Federală Germania, acțiunea Comisiei trebuie respinsă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

50 Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Republica Federală Germania a solicitat obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată, iar Comisia a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă Comisia Comunităților Europene la plata cheltuielilor de judecată.

Semnături